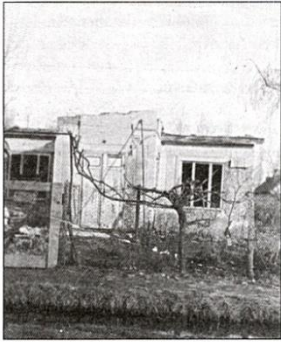

50 éve történt

Földrengésben tönkrement ház a Szt. László utcában

1956. január 12-én csütörtökön 6 óra 46 perckor 5,6 erősségű, pusztító erejű földrengés rázta meg Dunaharaszti és környékét. Majd az elsőt, 8 óra 41 perckor egy valamivel kisebb rengés követte. A Magyar Távírási Iroda szerint: „a rengés Budapest déli területein és Pest megye több településén, különösen Dunaharasztiin, a lakóházak jelentős része kisebb-nagyobb sérülést szenvedett, 80 ház lakhatatlanná vált.”

Az első gyorsjelentéseket hamarosan újabbak követték, amelyek már nagyobb károkról számoltak be. Dunaharaszti az újságok címlapjára került, és e szomorú esemény kapcsán egycsapásra ismertté vált. A korabeli sajtó így számol be az eseményekről:

„Budapestről délre a földrengés fészke felé haladva, már a város szélénél, Soroksárnál egyre szaporodnak a földrengés jelei. Gyakrabban látni ledőlt kéményeket, leomlott vakolatú házakat. De itt súlyosabb kár csak a Duna partján, az öreg vályogházaknál tapasztalható. Hat ház omlott össze. A következő község Dunaharaszti. A földrengés okozta kár itt már szemmel láthatóan jóval nagyobb. A legtöbb ház valamilyen sérülést szenvedett. A leggyakoribb a kéményleomlás. A kár gondos felmérése még folyik, de annyi már megállapítható, hogy a községben mintegy száz család számára kellett – a házak lakhatatlanná válása miatt – azonnal szükségllakásról gondoskodni. Ezeket a családokat a kultúrházban és az iskolákban helyezték el. Nagyon nagy kár érte a közintézményeket, elsősorban az egészségügyi és gyermekintézményeket. „ Taksonyt is megrázta a földrengés, sőt, ott még halálos áldozatokat is követelt. Dunaharasztiin halálesetről a korabeli krónikák nem számolnak be. Hazánk eddigi legnagyobb földrengése volt a dunaharaszti, és erről a későbbiekben számos tudományos cikk is megjelent.

„A főváros és környéke rendkívül veszélyeztetett ebből a szempontból, hiszen minden kétséget kizáróan Magyarország szeizmológiailag legaktívabb része, hazai viszonyok között a szeizmikus aktivitás ezen a területen a legnagyobb. A földtani vizsgálatok azt valószínűsítik, hogy a Dunaharaszti környezetében jelentkező földrengést az Ördög-árok törésvonalmozgása váltotta ki. Általánosan elfogadott tény, hogyha egy törésvonal egy szakasza már gerjesztett rengéseket, akkor a teljes hosszában hasonló méretűekre kell számítani.” – írja Varga Péter szeizmológus,

Ideiglenes szükségllakások vasúti kocsikban

Dokumentumok, 1996. június 12. - Fényes Tibor / M3
Földrengés után: munkások építkeznek a károk

tudományos szakértő 2001 januárjában a Természet Világa című szaklapban.

Az 1956-os dunaharaszti földrengés történetét dr. Helméczy Mátyás írta le minden részre kiterjedően a Dunaharaszti története III. kötetében. Kutatásai során kiderítette, hogy Dunaharaszton 3500 építményből 3144 sérült meg. Ez igen nagy kárnak számított abban az időben. Ilyen méretű rengés több is előfordul a világban évente, de Dunaharaszti és Budapest viszonylatában megbolygatta a környék földtani nyugalalmát. Az 1956 után következő tíz évben még 10-rengés következett be Dunaharaszton. Aztán a föld mélye megnyugodott. Majd 1996. október 21-én 2,5 erősségű földrengés volt ismét érezhető, de az károkat nem okozott. Az ötven éve bekövetkezett dunaharaszti földrengés utáni időt az összefogás és a segíteni akarás jellemezte. A közfigyelem községünkre irányult. Az országos média naponta beszámolt a károk enyhítésére érkező szervezetek, a honvédség és a Vöröskereszt helytállásáról. Magánemberek, jótékonyági szervezetek részéről élelmiszer és ruhaadományok érkeztek a községbe. A károk nagyságrendje miatt külön kormánybizottság alakult, mely a községvezetéssel összefogva szervezte a károsultak elhelyezését, ellátását, az állami segítségnyújtást és a helyreállítási munkákat.

A harasztiak közül még sokan emlékeznek rá, hogy milyen pusztulás jellemezte az akkori községet. Barátok, rokonok költöztek egymáshoz, mert saját házaik összedőltek, vagy lakhatatlanná váltak. A helyreállítási munkák lassan haladtak. Nagy erőfeszítéssel néhány éven belül 2236 épület lett helyreállítva, és 463 lakóház teljes egészében újjáépült.

De 1956-ban nem csak földrengés sújtotta Dunaharaszti. Márciusban jött a jeges árvíz...

Táborosi Zoltánné